

Kertomus Kotikielen Seuran 81. toimintavuodesta

(14. 3. 1956—13. 3. 1957)

Yhdentenäyhdeksättä toimintavuotenaan Kotikielen Seura on pitänyt viisi kokousta: keväällä 1956 kaksi, syksyllä 1956 kaksi ja keväällä 1957 yhden. Kokouksissa on ollut keskimäärin 33 henkeä ja niissä on pidetty seuraavat esitelmät ja alustukset:

14. 3. 1956 dosentti PERTTI VIRTARANTA Suomen murteiden tallentamisesta teknillisiin apukeinoin. Ilmestynyt Vir. 2/56 s. 146—151.
19. 4. 1956 maisteri SIMO HÄMÄLÄINEN Kynttilä otti uunon vihtorin. Erisnimien käytöstä yleisnimenä. Ilmestynyt Vir. 3/56 s. 202—228.
- Dosentti MATTI SADENIEMI alusti oikeakielisyyden kannalta kysymyksen, joka koskee arkkitehtien käyttöön ottamaa tapaa ilmaista ter-
- meillä *oikeaovinen* ja *vasenovinen* samaa kuin kansankielessä sanoilla *oikeakätinen* ja *vasenkätinen*.
18. 10. 1956 ylioppilas PÄIVI RANTALA Suomen kielen moderatiiviadjektiiveista. Ilmestynyt Vir. 4/56 s. 314—328 («Muutamista kieleemme moderatiiviadjektiivityypeistä»).
- Maisteri TERHO ITKONEN esitteli esimerkkejä essiivin virheellisestä käytöstä. Ilmestynyt Vir. 4/56 s. 420—422 («Kuoli vilustumisen seurauksena»).
22. 11. 1956 ylioppilas PEKKA PIIRTO Vuosi 1949 taitekohtana Toivo Pekkasen kirjallisessa tuotannossa.
20. 2. 1957 dosentti VEIKKO RUOPILA Suomen sanoista *pakko* ja *pakkanen*. Ilmestynyt Kalevalaseuran vuosikirjan n:ossa 37/57 («Pakkasen synty»).

Maisteri VILHO SETÄLÄ Käännös-koneista.

Marraskuun kokous oli seuran ja Siulan yhteinen ja siinä ylioppilas *Jyrki Mäntylä* lausui neljä virolaisen pakolaisrunoilijan Bernard Kangron runoa käännöskokoelmasta Liekeh-tivä jälki.

Siulan toiminnasta on tarkempia tietoja sen omassa toimintakertomuk-sessa.

Jäsenmaksunsa suorittaneita jäse-niä Kotikielen Seurassa on kertomus-vuoden aikana ollut yhteensä 89, joista samalla Siulan jäseniä 50. Jä-senmaksu on ollut 200 mk lukuvuo-delta.

Seuran toimihenkilöinä ovat olleet seuraavat, vuosikokouksessa 14. 3. 1956 valitut henkilöt: esimiehenä professori *Lauri Hakulinen*, ensimmäi-senä varaesimiehenä dosentti *Aimo Turunen*, toisena varaesimiehenä do-sentti *Veikko Ruoppila*, sihteerinä mais-teri *Simo Hämäläinen*, varasihteerinä ylioppilas *Arto Ingervo*, rahastonhoita-jana maisteri *Jorma Vuoriniemi*, tilin-tarkastajina kamreeri *Aimo Penttilä* ja dosentti *Matti Sadeniemi* sekä vara-tarkastajana dosentti *Jouko Hautala* ja maisteri *Matti Liimola*.

Seuran edustajina Sanakirjasäätiön valtuuskunnassa ovat olleet korkea-koulunlehtori *Eino Leskinen* varsinaisena ja dosentti *Eeva Lindén* varamie-henä. Tieteellisten Seurain paikan-nimitoimikunnassa seuraa ovat edus-taneet maisteri *Lyyli Rapola* varsinaisena ja professori *Lauri Hakulinen* varamiehenä.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichman-nin, Artturi Kanniston ja Kai Don-nerin rahastojen tänä vuonna käytet-tävissä olevien korkovarojen käytöstä määräämään asetetussa lautakun-nassa seuran edustajina ovat olleet esimies professori *Lauri Hakulinen* ja apulaisprofessori *R. E. Nirvi*. Maalis-kuun 13. päivänä pitämässään ko-kouksessa lautakunta on päättänyt myöntää filosofian tohtori ILMARI KOHTAMÄELLE 20.000 mk palkin-noksi hänen v. 1956 ilmestyneestä tutkimuksestaan August Ahlqvist suo-men kielen ja kirjallisuuden arvos-telijana sekä filosofian tohtori GÖRAN KARLSSONILLE 10.000 mk hänen v. 1957 ilmestyneestä tutkimuksestaan Suomen kielen *nukuksissa* ja *hereillä*-tyyppiset paikallissija-adverbit.

Seuran aikakauskirjan *Virittäjän* 60. vuosikerta (1956) sisältää XVII + 424 sivua neljänä nidoksena. Lehden toimituskunnassa ei ole ta-pahtunut muutoksia.

Kertomusvuoden aikana seura on saanut avustukseksi: *Virittäjän* julkaisemiseen valtiolta 800.000 mk. *Virittäjän* kokonaismenot olivat 1.497.154 mk, josta painatusmenoja 1.173.128 mk. Tilikauden alijäämä on 62.685 mk. — Seuran tulot olivat yhteensä 14.903 mk, josta jäsenmaksu-tuloja 7.800 mk ja korkotuloja 7.103 mk. Menojen kokonaissumma oli 48.635 mk, josta yleiskuluja 19.735 mk ja käännöspalkkioita 28.900 mk. Tili-kauden alijäämä on 33.732 mk.

Helsingissä maaliskuun 13. päivänä 1957

SIMO HÄMÄLÄINEN

Kotikielen Seuran sihteeri